

MONDRAdesign

mgr inż. arch. Łukasz Woźniak
PRACOWNIA URBANISTYCZNO-ARCHITEKTONICZNA
ul. Długa 21 95-030 Rzgów
ul. Prezydenta Gabriela Narutowicza 37 lok. 4d 90-125 Łódź
NIP 728-255-84-25 | REGON 100640238
tel. +48 502 594 688 | fax +48 42 630 01 59
info@mondraesign.pl

Pracownia Architektoniczna Bartłomiej Klepiński
91-002 Łódź
ul. Drewnowska lok. 9
NIP 7282204934 | REGON 101453031
tel. 607 443 848
e-mail: proarc@poczta.onet.pl

INWENTARYZACJA ARCHITEKTONICZNO- KONSERWATORSKA

OBIEKT

DWOREK + KUCHNIA

ADRES

ŁOPUSZNA, GM. NOWY TARG, UL. GORCZAŃSKA 2

NR WPISU REJESTRU ZABYTKÓW

Nr A-117/M z dnia 24.10.2007 r.

INWESTOR

**MUZEUM TATRZAŃSKIE IM. DRA T. CHAŁUBIŃSKIEGO W ZAKOPANEM
34-500 ZAKOPANE, UL. KRUPÓWKI 10**

ZESPÓŁ INWENTARYZATORSKI:

OPRACOWAŁ

mgr inż. arch. Łukasz Woźniak (nr upr. WA/399)

OPRACOWAŁ

mgr inż. arch. Bartłomiej Klepiński (nr upr. 7/R-293/LOOIA/09)

WSPÓŁPRACA

mgr Alicja Jaranowska

WSPÓŁPRACA

mgr inż. arch. Magdalena Miśkiewicz

WSPÓŁPRACA

mgr inż. arch. Katarzyna Erkiert

WSPÓŁPRACA

tech. Radosław Kwiatkowski

WSPÓŁPRACA

inż. arch. Miłosz Majzner

OŚWIADCZENIE

W trybie art. 20 pkt. 4 Ustawy Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994r. z późniejszymi zmianami niniejszym oświadczamy, że opracowana przez nas dokumentacja, jest opracowana zgodnie z obowiązującymi na dzień jej wykonania przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

Łódź, wrzesień 2014 r.

SPIS TREŚCI:

CZĘŚĆ OPISOWA

1. INFORMACJE OGÓLNE
 - 1.1 Przedmiot opracowania
 - 1.2 Podstawa opracowania
 - 1.3 Dane inwestora
 - 1.4 Lokalizacja obiektu
 - 1.5 Funkcja obiektu
2. OPIS BUDYNKU
3. RYS HISTORYCZNY
4. DANE TECHNICZNE
 - 4.1 INSTALACJE
 - 4.2 CHARAKTERYSTYCZNE DANE LICZBOWE I ZESTAWIENIE POWIERZCHNI
5. OPIS KONSTRUKCJI I ELEMENTÓW BUDYNKU
 - 5.1 FUNDAMENTY
 - 5.2 ŚCIANY
 - 5.3 STROPY
 - 5.4 PODŁOGI I POSADZKI
 - 5.5 KONSTRUKCJA DACHU
 - 5.6 POKRYCIE DACHU
 - 5.7 SCHODY
 - 5.8 KOMINY
 - 5.9 STOLARKA OKIENNA
 - 5.10 STOLARKA DRZWIOWA
 - 5.11 INNE
 - 5.12 WYKOŃCZENIE ZEWNĘTRZNE I KOLORYSTYKA

CZĘŚĆ RYSUNKOWA w skali 1:50

- I/PZT MAPA LOKALIZACYJNA
- I/1.1 RZUT PIWNICY POD KUCHNIĄ
- I/1.2 RZUT PARTERU
- I/1.3 RZUT WIĘŻBY DACHOWEJ – DOLNY POZIOM
- I/1.4 RZUT WIĘŻBY DACHOWEJ – GÓRNY POZIOM
- I/1.5 RZUT DACHU
- I/1.6 PRZEKRÓJ PODŁUŻNY A-A
- I/1.7 PRZEKRÓJ POPRZECZNY B-B
- I/1.8 ELEWACJA POŁUDNIOWA
- I/1.9 ELEWACJA PÓŁNOCNA
- I/1.10 ELEWACJA WSCHODNIA
- I/1.11 ELEWACJA ZACHODNIA

1. INFORMACJE OGÓLNE

1.1 Przedmiot opracowania:

Przedmiotem opracowania jest inwentaryzacja architektoniczno-konserwatorska dworu Lisickich i Tetmajerów, wchodzącego w skład zespołu dworsko-folwarcznego w Łopusznej.

1.2 Podstawa opracowania:

- zlecenie Muzeum Tatrzańskiego im. dra T. Chałubińskiego w Zakopanem
- karta ewidencyjna zabytku opracowana XI-XII 2011 r. przez dr Zbigniewa Moździerza
- pomiary w terenie
- inwentaryzacja fotograficzna
- aktualne warunki techniczne, normy PN i PN-EN.

1.3 Dane inwestora:

Inwestorem jest Muzeum Tatrzańskie im. dra T. Chałubińskiego w Zakopanem

1.4 Lokalizacja obiektu:

Dwór jest częścią zespołu dworsko-folwarcznego w Łopusznej, zlokalizowanego przy drodze łączącej Nowy Targ z Czorsztynem, na południowym skraju wsi. Dwór położony jest w centralnej części założenia, zwrócony elewacją frontową w kierunku południowo-zachodnim. Do dworu prowadzą dwa wjazdy: od frontu (brama przy spichlerzu) i od południowego-wschodu (brama przy służbówce - „gacku”). Przed dworem znajduje się obszerny podjazd z owalnym klombem, zaś od północnego-wschodu możemy odnaleźć pozostałości dawnego ogrodu. Od północy i północnego-zachodu rząd drzew wyznacza część gospodarczą zespołu, gdzie znajduje się stajnia i wozownia oraz murowany budynek w miejscu dawnej obory. Przy bramie frontowej usytuowany jest drewniany spichlerz, a przy bramie bocznej służbówka, zwana „gackiem”.

1.5 Funkcja obiektu:

Pomieszczenia na parterze dworu pełnią funkcję przestrzeni muzealnych – ekspozycyjnych oraz pomieszczeń socjalnych dla pracowników muzeum. Poddasze i piwnica pod kuchnią – powierzchnie nieużytkowe.

2. OPIS BUDYNKU

Obiekt składa się z budynku dworu i przyległego od północnego-zachodu budynku spiżarni, zamienionego na początku XX w. w kuchnię.

Dwór prezentuje typowy przykład szlacheckiej siedziby mieszkalnej z końca XVIII w., drewnianej, parterowej, z nieużytkowym poddaszem, podpiwniczonej jedynie pod budynkiem kuchni.

Wzniesiony w konstrukcji zrębowej na planie prostokąta z wysuniętym przed lico fasady gankiem, usytuowanym na osi. Ganek wsparty na czterech ciosanych słupach, nadbudowany facjatką o falistym szczycie.

Całość nakryta potężnym gontowym łamanym dachem – tzw. „polskim”. Dach nad facjatką – dwuspadowy, nad kuchnią – czterospadowy. W dachu głównym od strony elewacji frontowej znajdują się dwie lukarny z trójkątnymi szczytami flankujące facjatkę. Szczyt facjatki – falisty, odtworzony w czasie remontu w 1958 r., nawiązujący do pierwotnej barokowej facjatki, która została przebudowana w 1891 r. w duchu

klasycystycznym. W kalenicy dachu głównego osadzono dwa tynkowane kominy zakończone opaską i półkolistą kształtką. Komin kuchenny, podobnie zakończony, wyprowadzony w licu ściany zewnętrznej kuchni od strony dworu.

Elewacje symetryczne: frontowa siedmioosiowa, ogrodowa dziesięcioosiowa, boczne dwuosiowe.

Wejście główne przez ganek, boczne od strony podjazdu i od strony ogrodu przez łącznik między dworem a kuchnią.

Układ pomieszczeń dwutraktowy, z głębszym traktem północnym. Na osi sień i pokój kredensowy, tzw. świetlica, po obu stronach dwupokojowe apartamenty z alkierzami. Z sieni na poddasze i do pokoju z facjatce prowadzą drewniane zabiegowe schody. Piwnica pod kuchnią kamienna, sklepiona kolebkowo.

3. RYS HISTORYCZNY

Budynek został wzniesiony ok. 1790 r. przez Romualda Lisickiego. W drugiej połowie XIX w. za sprawą Ludwika z Lisickich, która poślubiła Leona Tetmajera, dwór przeszedł w ręce rodziny Tetmajerów. Następnie dwór odziedziczyła najstarsza córka Leona Tetmajera, Kamila, która poślubiła Kazimierza Lgockiego. W latach 1891-1892 Lgoccy wyremontowali dwór zmieniając gruntownie jego wygląd. Zrębowe ściany otynkowano i pobielono. Wprowadzono słupy przyścienne odciążające konstrukcję dachu. Falisty szczyt facjatki nad gankiem został zastąpiony trójkątnym, z dekoracją w stylu szwajcarskim. Majątek pozostawał w rękach rodziny Lgockich do 1949 r. W tymże roku zespół dworski został przejęty na rzecz Skarbu Państwa i przekazany początkowo Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”, potem instytutowi Zootechniki, a wreszcie Stacji Oceny Odmian. Przez ten okres dwór pełnił funkcję obiektu biurowego. W latach 1957-1958 przeprowadzono pierwszy remont konserwatorski dworu, w czasie którego zmieniono trójkątny szczyt ganku na falisty.

W latach 1976-1977 rozpoczęto ponowny remont dworu. Wykonano nową wyższą podmurówkę i wykonano izolacje przeciwwilgociowe. Wówczas wykonano i zrealizowano projekt zeszywnienia ścian i więźby dachowej dworu w celu podniesienia budynku o ok. 30-40 cm ponad teren. Usztywnienie miało zabezpieczyć obiekt w czasie podnoszenia przed awarią, przed deformacjami i nadmiernym rozluźnieniem węzłów w poszczególnych elementach. Po podniesieniu budynku części usztywnień nie zdemontowano, pozostawiono niektóre z nich w obrębie stropów na parterem i więźby dachowej. Wówczas wymieniono też dolne belki w zrębie.

W 1978 r. zespół dworski przejęło Muzeum Tatrzańskie. Remont dworu ukończono w 1983 r.

W latach 1994-1996 wykonana została nowa instalacja elektryczna wraz z przyłączem oraz kanalizacja.

W 1999 r. zainstalowano instalację alarmową p.poż.

4. DANE TECHNICZNE:

4.1 Instalacje:

Obiekt wyposażony jest w następujące instalacje:

- instalację wodociągową (woda ze studni wierconej)
- instalację kanalizacyjną (do gminnej sieci kanalizacyjnej)
- instalację elektryczną
- instalację odgromową
- instalację telefoniczną

- instalację alarmową p.poż.
 - kominy dymowe
- Brak instalacji wentylacji grawitacyjnej.

4.2 CHARAKTERYSTYCZNE DANE LICZBOWE I ZESTAWIENIE POWIERZCHNI

- pow. zabudowy 329,50m²
- pow. użytkowa łączna 452,17m²
- pow. użytkowa parteru 256,32m²
- pow. użytkowa piwnic 18,12m²
- pow. użytkowa poddasza 177,73m²
- pow. dachu 633,27m²
- kubatura 2344,00m³

		Powierzchnia	Posadzka
	Piwnica (pod kuchnią)	18,12m²	
P.1	Komunikacja	3,14m ²	beton
P.2	Piwniczka	14,98m ²	beton
	Parter	256,32m²	
0.1	Sień	26,77m ²	deski
0.2	Pomieszczenie dydaktyczne	31,42m ²	parkiet
0.3	Ekspozycja /Pokój gościnny/	30,05m ²	parkiet
0.4	Alkierz	10,10m ²	deski
0.5	WC, Umywalnia	4,95m ²	deski
0.6	Ekspozycja /Salon/	47,27m ²	deski
0.7	Ekspozycja /Sypialnia/	31,88m ²	deski
0.8	Ekspozycja /Kancelaria/	30,53m ²	deski
0.9	Alkierz	10,34m ²	deski
0.10	Przedsionek	5,18m ²	deski
0.11	Korytarz	7,89m ²	kamień/beton
0.12	Ekspozycja /Kuchnia/	16,71m ²	deski
0.13	Pomieszczenie pomocnicze	3,23m ²	deski
	Poddasze	177,73m²	
1.1	Poddasze nad dworem	166,94m ²	deski
1.2	Facjata	5,96m ²	deski
1.3	Poddasze nad kuchnią	4,83m ²	deski
	Powierzchnia łączna	452,17m²	

5. OPIS KONSTRUKCJI I ELEMENTÓW BUDYNKU

5.1 FUNDAMENTY

Piwnica pod kuchnią kamienna, sklepiona kolebkowo.

Fundamenty dworu – kamienne, przemurowane i podniesione w czasie remontu w latach 1976-79.

5.2 ŚCIANY

Dwór - konstrukcja zrębowa. Pierwotnie nie tynkowana od zewnątrz. W czasie remontu w 1891 r. belki nabito kołkami od zewnątrz i otynkowano ściany. Wewnątrz tynk na siatce Rabitza (pierwotnie na trzcinie).

Kuchnia – konstrukcja zrębowa, częściowo otynkowana od zewnątrz. Wewnątrz tynkowana izba 0.12.

5.3 STROPY

Stropy nad parterem drewniane, belkowane, częściowo nagie (pom. 0.4, 0.5, 0.9, 0.10), a częściowo od dołu deskowane, z wyprawą tynkarską.

5.4 PODŁOGI I POSADZKI

Na parterze: na części podłogi białe z desek miękkich na legarach, na części klepki z drewna twardego na ślepej podłodze. W łazience płytki ceramiczne.

W przejściu między dworem a kuchnią – na fragmencie wylewka betonowa, a na fragmencie płyty kamienne nieregularne.

Na poddaszu podłoga biała.

Obecne posadzki wykonywano w czasie remontów prowadzonych w latach 1976-79.

Wszystkie materiały wykończeniowe na posadzkach – współczesne. Pod posadzkami wykonano wylewki cementowe (2cm), chudy beton (15cm), izolację poziomą (2 warstwy papy na lepiku), warstwę wyrównawczą (2cm), gruzobeton (15cm), gruz i piasek (30cm).

5.5 KONSTRUKCJA DACHU

Dwór - dach łamany czterospadowy – tzw. „polski” o konstrukcji krokwiowo-jętkowej. Łaty, wykonane z drewnianych drągów, poza mocowaniem pokrycia dachowego, pełnią funkcję usztywnienia konstrukcji dachu i spinają krokwie rozłożone w dość dużym rozstawie. W czasie remontu w 1891 r. wprowadzono przyścienne półokrągłe drewniane słupy podpierające konstrukcję dachu.

Kuchnia – dach krokwiowy, czterospadowy.

5.6 POKRYCIE DACHU

Dach pokryty jest gontem łupanym – podwójna warstwa gontów na rzadkim łaceniu. Dolny rząd gontów zakończony jest ozdobnym trójkątnym ścięciem.

Rynny drewniane (na części dachu) - kopane

5.7 SCHODY

Schody do piwnicy – żelbetowe wykonane w czasie remontu w 1979 r., betonowe

Schody na poddasze – drewniane, zabiegowe, współczesne, zlokalizowane w sieni.

Schody zewnętrzne – betonowe, obłożone nieregularnymi płytkami kamiennymi, wykonane w czasie remontu w 1979 r.

5.8 KOMINY

Dymowe – murowane z cegły pełnej, otynkowane, wyprowadzone ponad dach.
Zakończone półkolistą kształtką.

Wentylacyjne – jeden komin wentylacyjny z łazienki, doprowadzony na poddasze i nie wyprowadzony ponad dach.

5.9 STOLARKA OKIENNA

Drewniana - okna ościeżnicowe, dwuskrzydłowe, malowane na kolor biały. Wymieniane ostatni raz w latach 80-tych XX w.

5.10 STOLARKA DRZWIOWA

Stolarka drewniana, płycinowa, w większej części dwuskrzydłowa, malowana na kolor biały.

5.11 INNE

W sieni – dwa naroże kominki

W pom. 0.2, 0.3, 0.6, 0.7, 0.8 – piece kaflowe i piece tynkowane (bielone)

5.12 WYKOŃCZENIE ZEWNĘTRZNE I KOLORYSTYKA

ŚCIANY – tynkowane i malowane na kolor biały; słupy niegdyś bielone; ściany ganku i facjatki oszalowane deskami (układanymi w kierunku pionowym)

COKÓŁ – tynkowany zaprawą cementowo-wapienną w kolorze naturalnym tynku

STOLARKA OKIENNA – malowana na biało

STOLARKA DRZWIOWA – drzwi wejściowe na ganku – malowana na biało, pozostałe zabezpieczone lakierem bezbarwnym

DACH – gontowy

KOMINY – tynkowane i malowane na kolor biały

opracował:
Łukasz Woźniak

Bartłomiej Klepiński